Avlsutvalget for Norsk Elghund Sort

Avlsarbeidet har som formål å utvikle en god jakthund, med god helse, godt gemytt og med et rasetypisk utseende. For å videreutvikle Norsk Elghund Sort er det svært viktig med størst mulig bredde i avl.

Norsk Elghund Sort - NES

Historikk: Opphavet til NES er ukjent, men man vet at mye av det tidlige hundematerialet kom fra lappene (samene). Svarthunden er beskrevet i litteratur så langt tilbake som på slutten av 1700-tallet. På denne tiden ble svarthunden brukt som løshund primært på bjørnejakt. Svarthundens eksteriør er lite forandret opp igjennom årene og bilder av hunder fra begynnelsen av 1900-tallet viser at rasetypen er vel bevart. Kjært barn har mange navn, svarthunden har blitt referert til som Kalixhund, Ankerhund, Finnmarkshund og før dagens navn – het den Sort Dyrehund.

Fra 1800-1850 var bestanden av elg nedadgående i Norge og elghunden i fare for å dø ut. Takket være lappene fikk man tilgang på nytt hundemateriale til avl. Omkring forrige århundreskifte hadde svarthunden sin glansperiode, men var i fåtall på slutten av mellomkrigstiden. Takket være dyktige oppdretter- særlig i Nord-Trøndelag – økte antallet igjen.

Dagens situasjon: I 2014 var det registrert 1156 NES i Norge. Svarthunden er i dag på frammarsj, med stor etterspørsel etter valper. Vi velger å tro at dette er grunnet svarthundens svært gode egenskaper som bandhund og familiehund. For å sikre størst mulig bredde i avl, ønsker vi å oppfordre svarthund-eiere til å delta på utstilling og jaktprøver. Dette vil dokumentere de gode egenskapene til våre hunder til bruk i målrettet avl.

Avl

Avlsutvalget for NES har utarbeidet avlskriterier for godkjente avlshunder:

Krav til hannhunder:
- HD grad A eller B, samt HD – frie foreldre.
- 2 premie eller bedre på jaktprøve, samt very good på utstilling etter at hunden er 15 mnd.
- For hunder under 2 år kan disse midlertidig godkjennes dersom de har minimum 3 pr. på jaktprøve og good på utstilling.

Krav til tisper:
- HD grad A eller B, samt HD – frie foreldre
- 2. premie eller bedre på jaktprøve, samt minimum very good på utstilling

* Vi vil oppfordre eiere av hunder som oppfyller disse kravene, å søke om avlshundgodkjenning via elghundforbundet.no – hunden kommer da på liste over godkjente avlshunder publisert på elghundforbundet.no

Avlsutvalget ønsker at det søkes om godkjenning av alle parringer, dette for å sikre lav innavlsgrad, høy HD index og gode kombinasjoner for jakt, eksteriør og helse. Vi oppfordrer tispe-eiere til å planlegge parring i god tid og FØR løpetid har startet. Godkjente parringer får sine kull annonsert på elghundforbundet.no

Helse

NES er en meget sunn og frisk rase og har svært få arvelige lidelser. Det er krav om kjent HD status for de hunder som brukes i avl. Statistikk i forhold til HD de siste 10 år viser at 90% av NES er fri for HD. Det forekommer enkelte tilfeller av AD, glaukom og PLD, men disse er i sterkt fåtall og er ikke en del av avlsgrunnlaget.

Jakt

Norsk Elghund Sort er spesielt avlet for bandhundjakt de siste 100 år. Den utpreger seg som en overværs hund – og er like effektiv på hjortejakt som på elgjakt. Svarthunden utpreger seg også som ettersøkshund.

Bandhundjakt: en bandhund skal føres mot vinden eller i sidevind for om mulig å få overvær av elgen, og kroppsspråket skal være så lett å lese at jegeren kan se når det er elg i nærheten. Den skal føres i sele og på en stille og effektiv måte lokalisere elgen og føre jegeren frem til denne ved å utnytte terrenget og alle sine sanser. For at jakten skal lykkes må både hund og fører ta seg frem uten å lage støy. Hunden må være helt taus under opptrekket og foran elg. **Bandhundkurs:** De fleste lokale elghundklubber arrangerer bandhundkurs, noe som kan være svært nyttig for den ferske bandhund-jeger. Her får man god innføring i preging og opplæring av bandhund, jaktprøveregler, utstyr og tips fra erfarne bandhundjegere.

Jaktprøver: Bandhundprøvene arrangeres fra og med 01.07. i de fleste landsdeler. Dette er fin trening frem til jakten både for hund og eier. Mange kan føle at terskelen er høy før man melder på til jaktprøve første gangen – men husk at dommere også er lidenskapelige opptatte av denne jaktformen, som i tillegg til bedømming vil kunne gi nyttig veiledning og råd videre. Jaktprøveregler er å finne på NKK.no

Gemytt

Svarthunden er en utmerket familiehund. Tidligere rasebeskrivelser av NES, beskriver en hund med gemytt som er stritt og som ikke egner seg som familiehund. Dette er en beskrivelse NES – eiere i dag ikke kjenner seg igjen i. Det er sjelden man hører om en svarthund med dårlig gemytt!

Eksteriør

NES ble anerkjent som egen rase av NKK i 1905, før dette stilte NEG og NES i samme klasse på utstilling. Svarthundens eksteriør er vel bevart opp igjennom årene og bilder av hunder på begynnelsen av 1900-tallet viser at rasetypen er vel bevart. Disse hundene hadde trolig gjort det svært godt på utstillinger i dag.

Hunder født tidlig på 1900-tallet:

Rasestandard: Svarthunden skal ha en kvadratisk kroppsbygning, snuten like lang som skallen. Hodet skal være kileformet, neseryggen skal være rett, øynene skal ikke være fremstående og helst brune. Ører skal være høyt ansatt, stivt oppstående. Halsen skal være lang, uten antydning til halshud. Skulder skal være skråstilt, overarm svakt skråstilt. Albue skal være godt liggende og med rett underarm. Poter er forholdsvis små, noe ovale med godt samlede tær.

Overlinjen skal være rett fra manken til krysset, med velutviklet manke. Ryggen er rett og kraftig med velutviklet, bred og rett lend. Krysset er bredt og muskuløst, brystet relativt dypt med velvede ribben. Underlinje/buk skal være noe opptrukket. Hale er høyt ansatt, kort, tykk, tett behåret, men uten fane. Hardt opprullet over ryggens midtlinje. Svarthunden skal ha muskuløse lår med god bredde, moderat vinklede knær og haser og middels lange under-lår. Bevegelsene er lette og effektive, parallelle sett forfra og bakfra. Pelsen er tett og stri, men glattliggende.

Mankehøyde:

Hannunder: 46-49 cm. Idealhøyde 47cm

Tisper: 43-46 cm. Idealhøyde 44 cm

Avlsutvalget for Norsk Elghund Sort

Leder: **Camilla Hartz Repshus**
Adr: Kvennveien 9, 2450Rena
Tlf: 47 29 65 29
Epost: camirep@gmail.com

Anita Lie
Adr: Eikelandshaugen 19,
5451 Valen
Tlf: 48 19 69 33
Epost: anita-lb@frisurf.no

Kåre Hårstadstrand
Adr: Sankthanshaugen 26,
7822 Bangsund
Tlf: 47 65 87 33
Epost: karehars@gmail.com

Bård Johnsen
Adr: Fageråsen Terrasse 23,
Mo i Rana
Tlf: 90 10 87 08
Epost: bardjo@online.no

Nils Erik Samuelsson
Adr: Rønæs 180, SE-920 66
Hemavan
Tlf: +46 702619012
Epost:
nilserik@skinnfjellets.com

Kilder: Jubileumsbok for NEKF 1899 – 1999, Norsk Dyrehundsklub`s 50-årsjubileums bok 1949, Særtrykk av artikkel i Elghunden 1-2009 – Ralf Campbell.